

Beleidsnotitie

Brede Scholen Boxtel

januari 2004

Inleiding	2
Brede Scholen Algemeen	3
<u>Definitie</u>	3
<u>Algemeen</u>	3
Mission Statement en visie	5
<u>Mission statement</u>	5
<u>Visie</u>	5
Situatie in Boxtel	7
<u>Huidige situatie</u>	7
<u>Proces in Boxtel</u>	7
<i>Conferenties, notities en overleg</i>	7
<i>Samen Tegelijk, Brede School Selissenwal</i>	9
<i>Brede School Boxtel Oost</i>	9
<i>Brede School Liempde</i>	10
<i>Brede School Lennisheuvel</i>	10
<i>VVE</i>	10
<i>Pluspakket</i>	10
Organisatiemodel	12
<u>Werkwijze bestuur BSB</u>	12
<u>Organisatie Brede Scholen Boxtel</u>	12
<u>Subsidiemodel</u>	13
<u>Monitoring en evaluatie</u>	14
<u>Financiën en toekomst</u>	14

Bijlagen:

- bijlage 1: Beleidsfilosofie in de gemeente Boxtel**
- bijlage 2: Samenhang beleidsterreinen**
- bijlage 3: Samenwerkingsovereenkomst**
- bijlage 4: Aanbevelingen 'Schoolbreed Boxtel, februari 2001', april 2003**
- bijlage 5: Activiteitenoverzicht**
- bijlage 6: Organogrammen**

Inleiding

Op 10 juli 2003 is de Stichting Brede Scholen Boxtel (BSB) opgericht. De Stichting heeft ten doel:

- a. de behartiging van de ontwikkelingskansen van kinderen en hun ouders in de gemeente Boxtel, het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden en daarmee een bijdrage leveren aan de implementatie van het door de gemeente Boxtel ontwikkelde integrale jeugdbeleid (waaronder het onderwijs-, welzijns- en zorgbeleid) middels het realiseren van een pluspakket ten behoeve van een ononderbroken onderwijsloopbaan voor kinderen van nul tot vijftien jaar, waarbij de voorschoolse periode, de periode in het basisonderwijs en de overgang naar het voortgezet onderwijs centraal staan;
- b. de implementatie van het concept Brede School in de gemeente Boxtel, uit te voeren in nauwe samenwerking met de onderwijsorganisaties, welzijns- en zorgvoorzieningen, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De Stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het opstellen en indienen van projectplannen, die dienen aan te geven op welke wijze voormelde doelen zouden moeten worden gerealiseerd en in beeld gebracht.

De Stichting rekent tot haar takenpakket:

1. beleid ontwikkelen/bepalen m.b.t. brede scholen in Boxtel
2. aansturing projectleider Brede Scholen Boxtel¹
3. periodiek evalueren en bijsturen koersontwikkeling
4. projectaanvragen in het kader van bredeschoolbeleid beoordelen en subsidies toekennen voor activiteiten
5. middelen werven voor nieuwe activiteiten

Om aan te geven wat de visie van BSB is en hoe de werkzaamheden verricht zullen worden wordt deze notitie aangeboden aan diegenen die zich beroepsmatig of politiek op enigerlei wijze bezighouden met brede scholen in Boxtel. Gezien het brede werkveld is dat een zeer gemengd en veelvormig gezelschap.

Ter wille van de leesbaarheid is ervoor gekozen verschillende bijlagen toe te voegen in plaats van grote delen tekst uit publicaties op te nemen in de notitie. Om dezelfde reden wordt verwezen naar rapporten die de afgelopen jaren zijn gepubliceerd.

Bij deze notitie hoort het communicatieplan. In het beleidsplan wil de Stichting Brede Scholen Boxtel (BSB) haar visie en werkwijze toelichten. Het communicatieplan gaat dieper in op de organisatievorm en communicatiestructuur.

In de beleidsnotitie wordt eerst een korte algemene inleiding gegeven over het fenomeen brede scholen. Dan worden visie, toekomstbeeld en werkwijze van de BSB toegelicht. Daarna wordt teruggekeken naar de geschiedenis van de brede scholen in Boxtel. Ook de voorgeschiedenis van conferenties en afspraken komt aan bod:

Kort wordt ingegaan op de organisatievorm, maar zoals eerder aangegeven vindt u een uitgebreidere beschrijving in het al genoemde communicatieplan.

¹ Voorlopig wordt aan deze functie de naam projectleider Brede Scholen Boxtel toegekend.

Brede Scholen Algemeen

In dit hoofdstuk wordt eerst aangegeven welke definities gebruikt kunnen worden voor het begrip brede scholen. Daarna wordt ingegaan op de voorgeschiedenis van brede scholen in het algemeen.

Definitie:

Er zijn diverse definities van brede scholen in omloop. Twee daarvan worden hieronder weergegeven.

Een brede school is:

een integrale en intersectorale aanpak rond ontwikkeling van het kind, waarvoor instellingen in de buurt een kwalitatief en functioneel samenwerkingsverband aangaan om uiteindelijk de onderwijs- en ontwikkelingskansen van het kind te verbeteren.

Een brede school is:

een netwerk van voorzieningen rond een onderwijsinstelling. Deze voorzieningen werken samen teneinde de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten. Zo'n netwerk kan zowel rond basisscholen als scholen in het voortgezet onderwijs worden georganiseerd.

Het algemene kenmerk van alle definities is het element van samenwerking tussen diverse organisaties ten behoeve van kinderen en hun ouders.

Algemeen:

Het concept Brede School is niet nieuw. In landen als de VS en Zweden wordt al jaren gewerkt volgens een vergelijkbaar systeem en elementen van dit beleid worden ook in veel andere landen aangetroffen. In Nederland is men in Amsterdam en Rotterdam in 1992 begonnen met het experimenteren met 'De verlengde schooldag' zonder dat daarbij het begrip brede schoolvorming aan de orde kwam.

De redenen waarom men in Nederland uiteindelijk tot het werken conform dit principe zijn overgegaan zijn divers:

- Vermaatschappelijking van het onderwijs: alle problemen van de maatschappij in relatie tot kind en ouders kwamen en komen op een of andere manier op het bordje van het onderwijs terecht. Het onderwijs is niet in staat al deze problemen op te lossen.
- Onderwijsachterstanden van sommige groepen kinderen. Deze kinderen verkeren vaak in een sociaal-economische achterstandssituatie. Daardoor ondervinden zij veel belemmeringen bij het deelnemen aan het sociaal culturele leven zoals dat noodzakelijk is voor de ontplooiing van een kind in deze tijd in deze maatschappij.
- De problemen die (werkende) ouders ondervinden met de dagindeling. Ouders hebben vaak dubbele taakpakketten: werken, opvoeden en soms nog mantelzorg verlenen. De afstanden tussen de diverse verplichtingen nemen toe en het organiseren van een sluitend dagprogramma brengt een grote druk met zich mee.
- De notie dat de school weer het centrum van de wijk of de kern moet gaan vormen. Zowel in wijken die met achterstand te kampen hebben (revitaliseringswijken) als in de kleine kernen op het platteland waar alle functies dreigen te verdwijnen speelt dit motief een rol.
- De noodzaak te komen tot multifunctionele accommodaties gezien de veranderende taken en situaties van organisaties en instellingen in de huidige maatschappij.
- Het gegeven dat bij zo jong mogelijk signaleren en ingrijpen zoveel mogelijk bereikt kan worden.

Bekende voorbeelden van Brede Scholen in Nederland vinden we in de grote steden Groningen (Vensterscholen) Rotterdam (Brede Scholen) Amsterdam (Community Schools) en Nijmegen (Open Wijk scholen).

Afhankelijk van het overheersen van bepaalde redenen voor het ontwikkelen van een brede school ontstonden bepaalde profielen die door Sardes (een onafhankelijke instelling voor onderzoek en advies op de terreinen onderwijs, jeugd, welzijn en gezondheidszorg) als volgt zijn benoemd:

- Onderwijsachterstandenprofiel
- Verrijkingprofiel
- Zorgprofiel
- Opvangprofiel
- Wijk- en buurtprofiel
- Multifunctionele accommodatie

Deze profielen geven een algemeen beeld van een overheersend motief voor het organisatiemodel van een brede school. Het is echter vrijwel nooit zo dat een brede school slechts de kenmerken van één profiel heeft. Het gaat altijd om een mengvorm.

Mission statement en visie

Mission statement

De Stichting Brede Scholen Boxtel (hierna te noemen BSB) heeft zich ten doel gesteld de ontwikkelingskansen van kinderen en hun ouders in de gemeente Boxtel te vergroten. Daarmee beoogt zij onderwijsachterstanden te voorkomen en te bestrijden en een bijdrage te leveren aan het invoeren van het door de gemeente Boxtel ontwikkelde, integrale jeugdbeleid.

Dat doet de BSB door het implementeren van het concept Brede School in de gemeente Boxtel waarbij in nauwe samenwerking met onderwijsorganisaties, welzijns- en zorgvoorzieningen een pluspakket wordt gerealiseerd. Dit pluspakket is bedoeld voor kinderen van 0 tot 15 jaar ten behoeve van een ononderbroken ontwikkeling en onderwijsloopbaan. In de activiteiten staan de voorschoolse periode, de periode in het basisonderwijs en de overgang naar het voortgezet onderwijs centraal.

Tevens worden ouders en wijkbewoners betrokken bij de activiteiten.

Binnen de BSB worden projectplannen ontwikkeld in samenwerking met de genoemde organisaties waardoor een betere samenhang binnen het aanbod van de verschillende organisaties verkregen wordt. En passant zal deze aanpak leiden tot het versterken van de sociale cohesie in wijken waar de Brede School operationeel is.

Het concept Brede School steunt in Boxtel op vergaande participatie van belanghebbenden. Als parafrase op de uitspraak van president Kennedy: "Vraag niet wat je land voor jou kan doen, maar vraag wat jij voor je land kunt doen" wordt in Boxtel gewerkt met de uitspraak:

"Vraag niet alleen wat de brede school voor jou en je kinderen kan doen, maar vraag ook wat jij als ouder/burger voor de brede school kunt doen, zodat we samen een goede leefgemeenschap in de wijk kunnen krijgen".

We gaan er dus van uit dat mensen die gebruik maken van het aanbod van de brede school zelf ook een eigen bijdrage zullen leveren in de vorm van vrijwilligerswerk of, met name binnen het VVE-traject (Voor- en Vroegschoolse Educatie), medewerking aan bepaalde onderdelen van het programma.

Voor de activiteiten binnen bredeschoolverband wordt een eigen bijdrage verwacht. Er zal een actief voorlichtingsbeleid gevoerd worden m.b.t. mogelijkheden ter financiële ondersteuning voor groepen met een minimum inkomen.

De BSB ziet het als haar taak de vorming van brede scholen in Boxtel te begeleiden, te organiseren en te faciliteren. Daarbij is voor de BSB de inhoud leidend. Het gaat per brede school om de door de participanten geformuleerde visie waaraan met behulp van het zogenaamde pluspakket vorm en uitwerking wordt gegeven.

De BSB ziet het als haar taak in Boxtel te komen tot het vormen van 4 brede scholen, zoals geformuleerd in het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenplan 2002-2006:

Brede School Selissenwal

Brede School Boxtel Oost

Brede School Lennisheuvel en

Brede School Liempde.

Om tot ontwikkeling en realisering van een Brede School te komen dient een aantal min of meer standaard stappen te worden afgelegd. Daarbij speelt natuurlijk ook een rol in wat voor soort accommodatie de werkzaamheden verricht gaan worden: is er sprake van nieuwbouw, worden de plannen in een bestaande situatie verwezenlijkt etc.. Van belang is dat iedereen zich realiseert dat de Brede School een werkproces is en geen gebouw. Het gebouw en dus ook de stappen die daarmee te maken hebben zijn ondersteunend en volgend op de visie!

Visie

De BSB onderschrijft de visie op brede scholen zoals verwoord in het rapport 'Een kwestie van kiezen':

De Brede School (in Boxtel) is:

- een hecht samenwerkingsverband tussen scholen en (jeugd)welzijnsinstellingen
- onder verantwoordelijkheid van de scholen
- dat op basis van samenhangende en ontkokerde aanpak zich ten doel stelt
- door een evenwichtige mix van schoolse en niet-schoolse activiteiten de opvoeding van kinderen en jongeren te optimaliseren en
- de sociale competentie van die kinderen en jongeren te verbeteren en
- een belangrijke bijdrage te leveren aan het voorzien in de sociaal-economische behoeften van wijken en buurten.

In Boxtel werd er nadrukkelijk voor gekozen om de initiatiefrol aan het onderwijs over te laten: de school staat centraal. Dat betekent dat van scholen werd en wordt verwacht dat zij hun sociaal-pedagogische visie formuleren en op basis daarvan een weloverwogen profielkeuze maken. Deze documenten en het jaarprogramma van de basisschool zijn leidend binnen het programma van de brede school. De BSB zal vanuit haar positie de basisscholen binnen de brede scholen hierop aanspreken.

De brede school richt zich niet uitsluitend op de 'eigen' kinderen en ouders, maar laat anderen meedelen in het profijt van haar werkzaamheden.

Situatie in Boxtel

Huidige situatie

De huidige situatie in Boxtel laat zich kort samenvatten in de volgende punten:

- Het project Samen Tegelijk in de wijk Selissenwal is inmiddels definitief afgelopen en er wordt gezocht naar een goede manier om de succesvolle zaken doorgang te laten vinden.
- De Brede School Boxtel Oost start met de werkzaamheden en de partners zullen in het schooljaar 2004/2005 onderdak vinden in één multifunctioneel gebouw.
- In Liempde vormt de nieuwbouw van basisschool De Oversteek aanleiding om over te gaan tot de werkvorm van een brede school.
- In Lennisheuvel worden plannen gevormd om in het kader van het beleid voor kleine plattelandskernen over te gaan tot het vormen van een 'smalle' brede school.
- In juli 2003 is opgericht de Stichting Brede Scholen Boxtel om aan al deze initiatieven onderdak te bieden op bestuurlijk en organisatorisch gebied.
- Boxtel heeft subsidie gekregen in het kader van de Breedtesportimpuls. Diverse onderdelen van dit project zijn rechtstreeks gerelateerd aan de Brede scholen.
- Inmiddels is dankzij de Tijdelijke Stimuleringsmaatregel Vrijwilligersbeleid van het Rijk, aangevuld met subsidie van de gemeente Boxtel voor een periode van 2 jaar een Coördinator Vrijwilligers voor de Brede Scholen aangesteld.

Deze veelheid aan ontwikkelingen en situaties vraagt om een korte en gestructureerde beschrijving van hetgeen gebeurd is en (misschien) gaat gebeuren.

Tot nu toe is het bredeschoolbeleid in de gemeente Boxtel gefinancierd uit verschillende subsidies van de Provincie noord-brabant, de Rijksoverheid (Ministeries van SoZa, OCW en VWS) en de gemeente zelf. Ook de bondgenoten hebben hun inzet getoond.

De "bondgenoten" (de besturen van onderwijsinstellingen, organisaties voor sociaal cultureel werk, sportorganisaties, kindercentra en de gemeente) hebben een beleidsfilosofie ontwikkeld die als onderlegger voor deze notitie wordt beschouwd. Tevens is een samenhang in de beleidsterreinen aangegeven. (Bijlage 1 en 2)

De ontwikkelingen gaan echter binnen bredeschool- en onderwijsland zo snel dat het niet goed mogelijk is beleid op de lange termijn uit te zetten. Inmiddels is de Hoofdlijnennotitie van het Ministerie van OCW verschenen waarin aangegeven wordt dat de onderwijsachterstandgelden niet meer aan de gemeentebesturen maar aan de schoolbesturen zullen worden uitgekeerd. Wel blijft de VVE-regeling (Voor- en Vroegschoolse Educatie) grotendeels intact. Nog onduidelijk is wat hiervan de gevolgen zullen zijn voor het bredeschoolbeleid.

Veel vragen kunnen nu nog niet beantwoord worden maar dat laat onverlet dat voor de komende periode toch door de BSB i.s.m. de gemeente en anderen een beleid uitgestippeld moet worden waaraan alle brede scholen en de medewerkers op dat gebied houvast kunnen ontleen.

Proces in Boxtel

In Boxtel heeft een aantal trajecten gedeeltelijk tegelijkertijd en naast elkaar gelopen, deels ook na elkaar. Het ene traject is veel eerder gestart en was beduidend intensiever en veelomvattender dan het andere. In dit hoofdstuk worden de diverse trajecten globaal beschreven tot aan de huidige situatie.

Als eerste wordt het traject van algemeen overleg, de conferenties en de notities beschreven. Daarna volgt het project Samen Tegelijk. Dit wordt slechts in hoofdlijnen aangegeven omdat over dit project uitvoerige (tussen)evaluaties zijn gepubliceerd.

De Brede School Boxtel Oost kent een eigen traject waarin gestart werd vanuit een gezamenlijke huisvesting. Vervolgens wordt aangegeven de koers die tot nu toe gevolgd is m.b.t. Brede School Liempde en de plannen zoals die spelen rondom Lennisheuvel.

Het VVE-traject wordt, als apart onderdeel van het Boxtelse Brede Scholenbeleid, globaal aangeduid, omdat ook m.b.t. dit traject aparte rapportages zijn uitgebracht.

Conferenties, notities en overleg

Conferentie 1998

Eind 1998 werd in Boxtel de conferentie "De Brede School: iets voor Boxtel?!" georganiseerd. De reacties waren zeer overtuigend en enthousiast. Het was duidelijk dat 'het veld' (basisscholen en hun

besturen, organisaties op gebied van kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk, Thuiszorg en GGD-jeugdgezondheidszorg, Centrum voor de Kunsten, Openbare Bibliotheek, Delta en diverse wijk- en sportorganisaties) opteerde voor bredeschoolontwikkeling in Boxtel. Daarbij werd aangegeven dat het onderwijs de 'trekker' wilde zijn binnen de te ontwikkelen brede scholen.

Een kwestie van kiezen, 1999

Na deze conferentie werd een werkgroep geformeerd (onder voorzitterschap van Wim Ketelaars) die een startnotitie publiceerde in 1999. In deze startnotitie "Een kwestie van kiezen" is gekozen voor de volgende definitie.

De Brede School (in Boxtel) is:

- een hecht samenwerkingsverband tussen scholen en (jeugd)welzijnsinstellingen
- onder verantwoordelijkheid van de scholen
- dat op basis van samenhangende en ontkokerde aanpak zich ten doel stelt
- door een evenwichtige mix van schoolse en niet-schoolse activiteiten de opvoeding van kinderen en jongeren te optimaliseren en
- de sociale competentie van die kinderen en jongeren te verbeteren en
- een belangrijke bijdrage te leveren aan het voorzien in de sociaal-economische behoeften van wijken en buurten.

NB: In Boxtel werd er nadrukkelijk voor gekozen om de initiatiefrol aan het onderwijs over te laten: de school staat centraal. Dat betekent dat van scholen werd en wordt verwacht dat zij hun sociaal-pedagogische visie formuleren en op basis daarvan een weloverwogen profielkeuze maken.

Op de vraag: 'Wat is voor u een brede school?', antwoordden zowel gemeenten als instellingen: "inhoudelijke samenwerking tussen scholen en instellingen". Daarnaast – maar veel minder prominent – werden kenmerken genoemd als een breed en samenhangend aanbod, huisvesting van voorzieningen onder één dak en multifunctioneel ruimtegebruik. Ook de wijkgerichtheid van de voorzieningen werd als kenmerk genoemd, waarbij de nadruk lag op participatie van ouders en wijkbewoners.

In de programmering zou het accent moeten liggen op kinderen van 0-12 jaar. De meeste aandacht gaat dan uit naar kinderen in de basisschoolleeftijd. Daarnaast richten brede scholen in het land zich op ouders en in mindere mate ook op tieners en buurtbewoners.

Samenwerkingsovereenkomst, 23 februari 2000

Als vervolg op deze notitie hebben op 23 februari 2000 het gemeentebestuur en de schoolbesturen een samenwerkingsovereenkomst (bijlage 3) ondertekend waarin zij te kennen hebben gegeven dat zij zich gezamenlijk zullen inspannen om vorm te geven aan de Brede Schoolgedachte in de sfeer van een nieuw inhoudelijk aanbod, huisvesting en organisatie.

De bepalingen in de overeenkomst geven aan dat:

- a. een projectgroep wordt samengesteld die tot taak krijgt de invulling van de Brede School per school respectievelijk schoolbestuur op te stellen
- b. een door de gemeente gefaciliteerde projectcoördinator wordt aangesteld om de uitwerking van de Brede School mogelijk te maken en te stimuleren
- c. deze inspanningen moeten leiden tot een verbreding van het aanbod voor kinderen, gericht op het stimuleren van hun ontwikkelingsmogelijkheden
- d. en een wijze van monitoren wordt ontwikkeld die het mogelijk maakt de resultaten van de Brede School in beeld te brengen.

Schoolbreed Boxtel, maart 2001

In het rapport "Schoolbreed Boxtel" (zie bijlage 4), uitgebracht in maart 2001, zijn de volgende aanbevelingen gedaan:

- 1) Met het oog op de ontwikkeling van de Brede School verbeteren de basisscholen en de gemeente Boxtel hun communicatie(lijnen).
- 2) Basisscholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven/buitenschoolse opvang actualiseren hun pedagogisch beleid in het licht van de brede schoolontwikkeling.
- 3) Basisscholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven/buitenschoolse opvang oriënteren zich op basis van het door hen gekozen brede schoolprofiel en binnen de gemeentelijke kaders op de gewenste (aanpassing van) de huisvesting.
- 4) De bondgenoten formuleren per inhoudelijke cluster (sportactiviteiten, zorgactiviteiten, cultureel-maatschappelijke activiteiten) een gezamenlijk aanbod voor buiten-, tussen- en/of naschoolse activiteiten.

- 5) De gemeente spant zich verder in om de ontwikkeling van de Brede School op koers te houden (o.m. facilitering coördinator).
 - 6) De wijkorganen, respectievelijk buurtverenigingen worden op initiatief van de coördinator Brede School Boxtel om advies gevraagd m.b.t. de inhoud en de vormgeving van brede basisscholen in hun wijk.
 - 7) De basisscholen en bondgenoten stellen op basis van de aangeleverde wensen en ideeën een jaarprogramma “verkenning vluchten brede school” op.
- De aanbevelingen zijn geconcretiseerd in de vorm van actiepunten.

Inventarisatie realisering actiepunten Schoolbreed Boxtel, februari 2002

In april 2003 is geïnventariseerd wat de organisaties van deze actiepunten hebben gerealiseerd.

Samen Tegelijk

In februari 2000 is met een subsidie van Het Ministerie van SoZa en de gemeente Boxtel het project Dagindeling Selissenal: Samen Tegelijk van start gegaan. Dit bredeschoolproject had als doelstelling de ontwikkeling op drie gebieden: pilot brede school, visie en methodiek, waarbij het verbeteren van de sociale competentie van kinderen en de emancipatie van ouders in Selissenwal centraal stonden. Een bijzonder element van dit project was de uitreiking van het Appeltje van Oranje op 15 mei 2003. Van dit project is in december 2002 een evaluatierapport geschreven door de projectcoördinator. Officieel liep het project Samen Tegelijk af op 1 januari 2003. Een aantal onderdelen van het project mocht binnen de begroting doorgaan tot 31 juli 2003. Vanaf dat moment was dus officieel het project helemaal beëindigd. Het bestuur van de Stichting Brede School Selissenwal heeft te kennen gegeven haar taken af te willen ronden. Er zijn subsidies verstrekt op naam van de stichting met omschreven doelen. Bovendien wil zij zekerheid hebben over voortzetting van een aantal zaken van het project alvorens de stichting op te heffen en op te gaan in de BSB.

Aanstelling Coördinator Brede Scholen Boxtel

Per april 2002 is deze functionaris aangesteld met in het takenpakket de VVE en de voorbereiding van de brede scholen in Boxtel.

Brede School Boxtel Oost

De gemeente Boxtel heeft in augustus 2001 een aantal partners uitgenodigd voor overleg met het oog op de toekomstige gezamenlijke huisvesting in het gebouw De Wilgenbroek. Deze partners hebben vrij snel na de start aangegeven inhoudelijk te willen samenwerken en daartoe een stichting te willen oprichten.

In mei 2002 is de Stichting Brede School Boxtel Oost opgericht. Doel van deze stichting is per 1 augustus 2003 in Boxtel Oost een brede school van start te laten gaan in het gebouw De Wilgenbroek. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de organisaties die de Brede School Boxtel Oost vormen: basisschool De Speleliër, Stichting Kinderopvang Humanitas, Kindercentrum Kindertuin, Speel’o theek de Eendenkring en Stichting Peuterspeelzaal Boxtel. Organisaties die wel van het gebouw gebruik gaan maken maar die expliciet geen deel willen uitmaken van de Brede School Boxtel Oost zijn: sbo De Maremak en ROC Koning Willem I

Binnen de Brede School Boxtel Oost spelen 2 trajecten:

- a. het inhoudelijk traject tot vorming van de Brede School Boxtel Oost
- b. het gebouwelijk traject van de verbouw van de Wilgenbroek en de verhuizing van de diverse bewoners daarnaar toe.

M.b.t. a kent de Brede School Oost een inhoudelijk coördinator die zich in samenspraak en -werking met de projectleider Brede Scholen Boxtel bezighoudt met het organiseren en uitvoeren van het zogenaamde pluspakket op de locatie van de BSBoost. Inmiddels is de eerste presentatie van activiteiten aan de ouders en andere betrokkenen uit de wijk georganiseerd. Ook zijn de eerste programmaonderdelen buiten het al lopende VVE-traject van start gegaan.

M.b.t. b is, nadat het gebruikelijke traject van inspraak en ideeënuitwisseling met de architect gepasseerd is, het ontwerp van het gebouw vastgesteld. Er zijn diverse presentaties geweest waarop alle personeelsleden van de betrokken organisaties zijn uitgenodigd. Op dit moment bestaat er een gebruikersoverleg waarin de diverse aspecten m.b.t. de bouw besproken worden. Het bestuur van

BSBoost. heeft te kennen gegeven na de verhuizing naar De Wilgenbroek en het opstarten van de brede school aldaar op te willen gaan in de BSB..

Brede School Liempde

In Liempde vormt de nieuw- c.q. verbouw (gepland voor augustus 2006) van basisschool De Oversteek de directe aanleiding tot de vorming van een brede school. Een bestuurlijke vertegenwoordiging van De Oversteek was betrokken bij het ontwikkelen van de Boxtelse visie op een Brede School. Inmiddels is er een behoeftepeiling uitgevoerd bij ouders en leerlingen van de basisschool, ouders van de peuterspeelzaal organisatie en zijn alle organisaties in Liempde in de gelegenheid gesteld om hun reactie te geven op deze enquête. Bovendien zijn zij ook allemaal uitgenodigd op een door de gemeente georganiseerde avond in november 2003 over brede schoolvorming in Liempde. In het vervolgtraject zal verder gegaan worden met het traject visieontwikkeling met de partners die zich hierbij hebben aangesloten.

Brede School Lennisheuvel

In Lennisheuvel wordt in het kader van kleine kernenbeleid gekeken of met basisschool St. Theresia als spil een kleine brede school gevormd zou kunnen worden. Het traject staat nog helemaal in de beginfase.

Met subsidie van de provincie is met K2 een organisatiemodel opgesteld waarin kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en basisonderwijs zodanig op elkaar worden afgestemd dat een integraal en vernieuwend aanbod kan worden geformuleerd in de volgende fase.

VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie)

Eén van de eerste echte bredeschoolthema's in Boxtel is de VVE. In 2000/2001 heeft een proeftraject plaatsgevonden met het programma Puk en Ko in het kader van de 1e tranche van het VVE-beleid. Dit project vond plaats binnen het cluster basisschool De Walpoort/Peuterspeelzaal Pinkeltje die beiden tegelijkertijd ook onderdeel uitmaken van het project Samen Tegelijk.

Het VVE-beleid is naar aard en uitwerking onderdeel van bredeschoolbeleid. en wordt in Boxtel uitdrukkelijk ook als zodanig gezien.

Na deze 1^e tranche kwam Boxtel in aanmerking voor de 2^e tranche VVE. In dat traject (dat vanaf 1 april 2002 in gang gezet werd) werden 4 clusters gevormd en werd conform de opdracht van de gemeenteraad Boxtelbreed voor 1 programma gekozen. Voor verder verslag wordt verwezen naar de rapportage over het VVE-beleid.

Inmiddels is VVE onderdeel geworden van GOA-beleid. Voor de werkzaamheden van de BSB is van belang dat VVE een belangrijk onderdeel van het bredeschoolbeleid is en blijft.

Pluspakket

Het Brede Schoolbeleid kristalliseert zich uit tot het zogenaamde Pluspakket. Dit Pluspakket kent een aantal thema's waarop de diverse participanten elkaar vinden in het met elkaar organiseren/aanpakken van bepaalde projecten/zaken. Het pluspakket is als het ware driedimensionaal. Het kan gaan om een project dat niet tot de kerntaken van een van de partners behoort en als extra wordt aangeboden. Het kan echter ook zijn dat taak en/of project wel tot de taken van de participanten behoren maar dat door de samenwerking op het betreffende gebied meerwaarde (dus extra opbrengst) wordt gecreëerd (1+1=3).

Altijd speelt de samenwerking tussen 2 of meerdere partners binnen een brede school. En altijd wordt daarin een deel van de meerwaarde gevonden.

De thema's zoals tot nu toe geformuleerd, zijn:

Ict, vve, opvoedingsondersteuning, taalbeleid, naschoolse activiteiten, gezond gedrag, zelfredzaamheid en wijk Binnen taalbeleid kunnen organisaties gezamenlijk programma's afspreken met de bibliotheek, thema's binnen VVE kunnen bij opvoedingsondersteuning aan bod komen en gezamenlijk aangepakt worden, feesten en/of bijzondere gebeurtenissen kunnen gezamenlijk aangepakt worden (Sinterklaas, Suikerfeest, boekenweek etc.)

Waar het gaat om zaken die niet tot de kerntaken behoren kan een goede samenwerking gerealiseerd worden: naschoolse activiteiten kennen vaak raakvlakken met verschillende thema's. Ze sluiten aan op het programma van de school en kunnen daar meerwaarde opleveren. Scholen kunnen kinderen stimuleren deel te nemen aan activiteiten op het gebied van sport, ict en/of kunst en cultuur.

Kortom:

In Boxtel wordt vanaf 1998 met groot enthousiasme gewerkt aan de ontwikkeling van brede scholen vanuit de visie dat deze werkvorm meerwaarde oplevert voor kinderen en hun ouders. Het is een middel met als doel kinderen en hun ouders meer en betere ontwikkelingskansen te bieden. Door diverse organisaties wordt daarin en daaraan samengewerkt geïnvesteerd om dat doel te bereiken. Het doel is in Boxtel, zoals geformuleerd in het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleidsplan 2002-2006, 4 brede scholen te realiseren (3 grote, 1 kleine), ieder met een eigen invulling en samenstelling. Alle brede scholen werken wijkgericht en vanuit een eigen profiel. De vestiging van een brede school in een multifunctioneel gebouw geeft meerwaarde aan het concept en kan door de functionele mogelijkheden inspireren en extra mogelijkheden genereren.

Organisatiemodel

Werkwijze BSB

Uitdrukkelijk is bij de oprichting van de BSB aangegeven dat gestreefd werd naar een klein slagvaardig bestuur op afstand. De leden van het bestuur zijn lid op basis van hun persoonlijke deskundigheid en zijn niet werkzaam bij een van de organisaties die deel uitmaken van een brede school.

Tot medio 2004 adviseert een beleidsambtenaar van de gemeente Boxtel het bestuur. Daarna neemt de gemeente wat afstand van het directe werk. De BSB stuurt inhoudelijk de manager Brede Scholen Boxtel aan.

In principe wordt 1x per 3 maanden vergaderd. In de beginperiode waarin met name veel over de structuur gesproken wordt, komt men 1x per 6 weken bij elkaar. Verslaglegging etc. gebeurt door de manager van de Brede Scholen Boxtel.

Organisatie Brede Scholen Boxtel

Het gemeentelijk beleid is gericht op bondgenotenstrategie. De haalbaarheid van het concept (zie definitie) is afhankelijk van de betrokkenheid en inzet van organisaties, instellingen, groepen en individuen. De gemeentelijke overheid kan daarom eerder gezien worden als regisseur van veranderingen dan als alleenuitvoerder ervan. Zij kan richting geven, voorwaarden scheppen en faciliteren maar is voor het realiseren van de concrete invulling en uitvoering afhankelijk van anderen. De kracht van de gemeentelijke regie moet bestaan uit het vermogen om de voorwaarden te scheppen die een geïntegreerde aanpak van de brede school mogelijk maken.

Bestuurlijk Overleg Lokaal Onderwijsbeleid (BOLO)

Op beleidsniveau zal gebruik worden gemaakt van het BOLO dat functioneert onder voorzitterschap van de wethouder onderwijsbeleid. Dit (stuurgroep)overleg is voorwaardenscheppend en faciliterend. Zij toetst de plannen die door de scholen worden ingediend op de daarvoor vastgestelde criteria. Tevens treedt het BOLO op als blijkt dat gewenste ontwikkelingen worden geblokkeerd door formele obstakels. Het bewaakt de kwaliteit (evaluatie) van het project en komt met voorstellen t.a.v. stopzetting, voortzetting of verbreding van het experiment. Verder heeft het een belangrijke taak in het doen van voorstellen aan het college van B&W voor het samenvoegen, integreren en herschikken van budgetten.

In het Bestuurlijk Overleg Lokaal Onderwijsbeleid zijn vertegenwoordigd:

- gemeente: portefeuillehouder onderwijs- en jeugdbeleid,
- onderwijs: vertegenwoordiging primair en voortgezet onderwijs,
- voorschools: vertegenwoordiging voorschoolse organisaties,
- Brede Scholen Boxtel: een lid van het bestuur vertegenwoordigt de brede scholen,
- en welzijnsorganisaties: een vertegenwoordiger van de lokale welzijnsorganisatie.

Vertegenwoordigers zijn zelf verantwoordelijk voor terugkoppeling naar de achterban. Indien gewenst kunnen bij vergaderingen van het BOLO anderen worden uitgenodigd.

Projectgroep Lokaal Onderwijsbeleid en Themagroepen

Naast het BOLO is in de overlegstructuur lokaal onderwijs² voorzien in een projectgroep Lokaal Onderwijsbeleid en in themagroepen. De Brede School is één van de thema's van het lokaal onderwijsbeleid naast bijv. taalbeleid en voor- en vroegschoolse educatie. Deelnemers aan de projectgroep zijn de voorzitters van de themagroepen. De onderwijsambtenaar zit de projectgroepvergaderingen voor.

Wat de organisatie van de Brede School Boxtel betreft wordt gedacht aan de volgende vorm.

Management Brede School Boxtel

De projectleider Brede School Boxtel is de spin in het web van de ontwikkelingen op dit gebied.

² Gemeentelijk Onderwijsachterstandenplan 2002-2006, hoofdstuk 7.

Tot de taken van de projectleider behoren o.a. de bewaking van de voortgang en het budget en het functioneren als schakel tussen het BOLO en de projectteams die zich bezighouden met brede scholen in de wijken. Afhankelijk van de noodzaak en behoefte belegt de projectleider bijeenkomsten met (leden van) projectteams, ambtelijke vertegenwoordigers van diverse terreinen, vertegenwoordigers van uitvoerende organisaties, inhoudelijk deskundigen en/of onderzoekers. De projectleider dient onafhankelijk en sturend op te kunnen treden. Het wordt aangeraden het dienstverband van de functionaris onder te brengen bij Delta, Stichting Welzijn Boxtel. De projectleider neemt q.q. deel aan de projectgroep Lokaal Onderwijsbeleid.

Themagroep Brede School

De projectleider is voorzitter van de themagroep Brede School. Van iedere brede schoolvoorziening is een vertegenwoordiger (de coördinator) afgevaardigd in de themagroep. Verder maken vertegenwoordigers van organisaties waarmee Boxtelbreed wordt samengewerkt in bredeschoolverband, deel uit van de themagroep.

Projectteams

Voor iedere brede schoolvoorziening wordt een projectteam in het leven geroepen dat aansluit of wordt ingebed in de overlegstructuur van het Gemeentelijk Onderwijs(achterstanden)beleid. Voor iedere brede school wordt een coördinator benoemd die fungeert als trekker van de ontwikkelingen. De coördinator is in de meeste gevallen verbonden aan de betreffende school (bijv. de directeur). De samenstelling van de projectteams is mede afhankelijk van de invulling van de experimenten. Betrokken zijn in ieder geval de volgende personen/vertegenwoordigers:

- de coördinator (voorzitter);
- vertegenwoordigers van de school (scholen), directie, personeel en ouders van een of meer van bij de brede school betrokken organisaties of instellingen;
- vertegenwoordiger(s) van de wijkorganisatie.

Een projectteam dient sterk uitvoeringsgericht te zijn. Het projectplan, dat door het projectteam wordt samengesteld, bevat een samenhangend pakket van maatregelen die al dan niet gefaseerd tot een brede school moeten leiden.

Alle activiteiten worden conform het opgestelde format (zie Communicatieplan) beschreven

Zie voor het organogram bijlage 5

Subsidiemodel

De brede schoolprojecten zullen moeten voldoen aan een aantal condities.

Algemeen:

- Draagvlak. Een brede school kan alleen ontstaan als alle betrokkenen het concept onderschrijven en daadwerkelijk bereid zijn met anderen uit de wijk een op de wijk afgestemd model te ontwikkelen.

Projectvoorstellen activiteiten:

- Aansluiting bij gemeentelijke prioriteitstelling: onderwijs(achterstanden)- en jeugdbeleid; sociaal beleid.
- Beschikbaarheid van goede analyse van vraag en aanbod.
- Effectieve samenwerkingsinfrastructuur.
- Cofinanciering en blijvende kwaliteitsimpuls als inspanningsverplichting. Het kan hierbij gaan om middelen van de school zelf (onderwijsachterstanden, schoolprofielbudget, geld voor niet lesgebonden taken), mogelijkheden die werkgelegenheidsmaatregelen bieden (w.o. vrijwilligers), bijdragen van ouders, sponsors en andere dan gemeentelijke projectmiddelen (provinciaal, landelijk).
- Toetsbare resultaten.
- Overdraagbaarheid.

Er zal een kwalitatieve en kwantitatieve afweging van de ingediende projectvoorstellen plaatsvinden. Deze afweging wordt vertaald in een voorstel van het Bestuurlijk Overleg Lokaal Onderwijs aan het college van B&W. Onderdeel van de procedure is een voorlichtings- en informatie traject waarbij organisaties door de manager Brede School Boxtel begeleid worden bij het SMART maken van hun plannen.

Monitoring en evaluatie

Brede schoolvorming is een complex proces waarbij de opbrengst moeilijk in beeld te brengen is. Om toch zicht te krijgen op de resultaten zullen de diverse aspecten van het bredeschooltraject (proces, samenwerking, projecten, prestaties) zoveel mogelijk in Smartdoelen geformuleerd worden. Elk project zal worden geëvalueerd en jaarlijks wordt een voortgangsrapportage geschreven waarin de resultaten en verrichtingen worden beschreven.

Het is wel van belang dat iedereen zich realiseert dat brede schoolvorming een langdurig traject is dat een continue investering vraagt. Die investering vertaalt zich niet in onmiddellijke winstuitkeringen bijvoorbeeld in de vorm van meetbare betere prestaties van leerlingen. Er is geduld voor nodig om de opbrengsten van een grootscheepse sociale investering af te wachten.

Financiën en toekomst

De gemeente Boxtel stelt zich garant voor de continuering van de facilitering van de functionaris op het gebied van de lokale brede schoolontwikkeling, inclusief het VVE-beleid. De bijdrage hiervoor omvat, naast salaris- en onkostenvergoeding, tevens de kosten die verbonden zijn aan de werkplek. Daarnaast wordt het bestuur gedurende de aanlooptijd ondersteund door een ambtelijk adviseur. Wat betreft het beheer en de exploitatie van multifunctionele onderwijsaccommodaties heeft de gemeente Boxtel de volgende maatregelen getroffen:

- voor de ontwikkeling van een SMART-exploitatieopzet voor brede schoolaccommodaties, die bij voorkeur kostendekkend is, is op de afdeling Burgerzaken en Welzijn tijdelijk een ambtelijk medewerker in dienst genomen.
- gedurende de eerste drie jaar stelt de raad middelen beschikbaar om de eventuele exploitatietekorten (binnen een bepaalde marge) te kunnen opvangen.

Tevens heeft de gemeente aangegeven als startsubsidie voor de activiteiten van het bestuur een bedrag van € 500 toe te kennen.

Voor de uitvoering van de activiteiten moet een kostendekkende financieringswijze worden ontwikkeld waarbij door het bestuur van de BSB subsidies en bijdragen aan verschillende instanties en partners gevraagd zullen worden. Daarbij wordt gedacht aan eigen bijdragen van ouders, kinderen en wijkbewoners, inzet eigen middelen partners, subsidies en bijdragen van gemeente, rijk, provincie en fondsen.

De organisatie van het brede schoolprogramma moet zodanig ingericht gaan worden dat het aanvragen van subsidies op de door de diverse instanties aangegeven data haalbaar is.

Bijlage 1

Beleidsfilosofie in de gemeente Boxtel

Onder voortdurend overleg tussen de bondgenoten is in de gemeente Boxtel de volgende beleidsfilosofie ontwikkeld die dragend is voor het bredeschoolbeleid.

Vanuit het jeugd- en onderwijs(achterstanden)beleid zijn aan de brede schoolontwikkeling hoge verwachtingen gekoppeld. Dit terwijl er sprake is van een complexe en hardnekkige problematiek, die vraagt om langdurige investeringen. Er wordt in toenemende mate gevraagd om een vorm van (onderwijs)achterstandenbeleid waarbij dieper wordt ingegrepen op de oorzaken van achterstanden. Aan de probleemstelling is een aantal aspecten te onderkennen:

- Er wordt uitgegaan van meerdere oorzaken die elkaar aanvullen en versterken waarbij er groeiende aandacht is voor de rol die de directe omgeving van het kind speelt.
- (onderwijs)Achterstand loopt een kind al vroeg op. Achterstanden die in groep drie van de basisschool vastgesteld worden hebben hun wortels in de voor- en vroegschoolse periode. Onderzoeksresultaten wijzen uit dat kinderen uit lagere sociaal-economische milieus met een relatieve achterstand van één tot twee jaar in het basisonderwijs terechtkomen.
- Sociaal-economische achterstanden hebben belangrijke culturele aspecten. In veel gezinnen, waar ouders zelf een educatieve achterstand hebben, is weinig geld voor sportverenigingen of muzieklés. Een aantal van deze mensen voelt zich buitengesloten en keert zich af van de samenleving. In achterstandswijken maken mensen minder gebruik van voorzieningen en participeren minder in de samenleving;
- Organisaties die zich bezighouden met 0-18 jarigen richten zich in veel voorkomende gevallen op hun eigen doelstelling zonder daarbij oog te hebben voor een samenhangende aanpak met andere organisaties.
- Opvoeden wordt steeds moeilijker door de toenemende complexiteit van de samenleving, individualisering en het daarmee samenhangende wegvallen van sociale verbanden.
- Het ontbreekt voor kinderen thuis soms aan mogelijkheden en stimulansen om huiswerk te maken. Er zijn kinderen die na schooltijd rondzwerven.
- Voor scholen met veel kinderen in achterstandssituaties geldt dat zij relatief gezien meer tijd moeten besteden aan de basisvaardigheden (taal, lezen, spelling, rekenen). Dat is nodig omdat het meer tijd kost de einddoelstellingen van het basisonderwijs te realiseren. Deze scholen komen vervolgens voor keuzes te staan ten aanzien van het totale aanbod. Door de extra belasting voor de basisvaardigheden worden zij nogal eens gedwongen bepaalde leerstofonderdelen zoals muziek, expressie en tekenen, een minder zwaar accent te geven. Door het ontbreken van een duidelijke culturele oriëntatie vanuit de thuissituatie is er dus sprake van een dubbel probleem.

Naast de bovengeschetste problematiek, waarin het accent wordt gelegd op het scheppen van gelijke onderwijskansen, zijn andere maatschappelijke vragen aan de oppervlakte gekomen waar de Brede School mogelijk een antwoord op kan bieden. Zonder daarbij volledig te zijn kunnen worden genoemd:

- De vraag van werkende en studerende ouders naar opvang voor hun kind(eren). Zij wensen een verantwoorde en prettige dagbesteding van hun kinderen waarbij onderwijs en opvang op een ongekunstelde wijze in elkaar overvloeien.
- De vraag van professionele en natuurlijke opvoeders naar verbreding van de zorg rond kinderen in alle opzichten.
- De vraag van ouders en andere belanghebbenden naar een verrijking van het aanbod voor kinderen om hun ontwikkeling op sociaal, cultureel en sportief gebied te stimuleren.
- De vraag om instandhouding van het voorzieningenniveau in kleine kernen.
- De vraag naar een breed aanbod met een wijk- en buurtfunctie. De brede school zou in die situatie een basisvoorziening moeten betekenen, gericht op kinderen, ouders en buurt, waarbinnen vanuit één loket, zeven dagen per week service wordt geboden voor opvoeding en onderwijs.

We noemen die invalshoeken ook wel 'profielen': modellen waarvoor, al dan niet in zuivere vorm, gekozen kan worden.

Waar het om gaat is dat er een visie wordt ontwikkeld door de initiatiefnemers op basis waarvan een richting wordt gekozen waarin de Brede School zich verder wil profileren. Zo'n profiel zou voor elke Brede School in Boxtel een ander accent kunnen krijgen. Het is een "kwestie van kiezen" zoals in de startnotitie van 1999 is vastgesteld. In Boxtel is in de startfase nadrukkelijk gekozen voor de school

als kernpartner, die een grote mate van verantwoordelijkheid draagt bij de keuze van het inhoudelijk concept.

Een van de oplossingen voor de vraagstukken met betrekking tot de hedendaagse jeugd waarvoor in toenemende mate wordt gekozen is een meer overzichtelijke, geïntegreerde opzet van zorg, voorzieningen en activiteiten, bij voorkeur geconcentreerd op één plaats in de wijk waar bijna iedereen komt: de "Brede School".

De school, "vindplaats" van kinderen, is een plaats waar maatschappelijke problemen van de buurt samenkomen. De Brede School neemt een sleutelpositie in de wijk in en kent een aantal uitgangspunten:

- Er is een nauwe samenwerking tussen scholen, ouders en instanties op wijkniveau.
- De schoolvoorziening kent een vorm van verlengde openstelling met een aanbod van buitenschoolse activiteiten.
- De reikwijdte van het onderwijs wordt verbreed door het leggen van een actieve verbinding tussen school, thuis en vrije tijd.
- De activiteiten hebben betrekking op onderwijs en opvoeding in brede zin en er is extra aandacht voor het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.
- Ouders worden intensief bij de ontwikkeling betrokken, in een aantal gevallen door een gericht educatief aanbod.
- Het gaat niet alleen om de cognitieve maar ook om sociaal-emotionele, motorische en culturele ontwikkeling van het kind.
- Verbreding van verbeteringsdoelen wat betreft taal en rekenen naar sociale competentie door middel van effectief onderwijs en een affectief schoolklimaat.
- Vraaggerichte ontwikkeling van het aanbod.
- Uitbreiding van het culturele perspectief van de leerlingen, in overleg met, en afgestemd op het onderwijsaanbod van de school.

Per wijk of dorp zullen scholen en instellingen een eigen invulling aan het concept moeten geven. Een invulling op maat, die moet inspelen op de specifieke behoeften van de kinderen en hun ouders op juist déze school, in juist déze wijk, juist dit dorp. De grote waarde van de brede schoolgedachte wordt gezien in de meerwaarde die ontstaat door samenwerking en afstemming van het aanbod. M.a.w. het betekent dat het gaat om het anders organiseren van bestaand werk. Dit vraagt om een attitude die is gericht op het door samenwerking bereiken van doelen.

Inhoudelijke en praktische motieven om dit te willen doen zijn:

- Inspelen op versterking van eigen kracht.
- Laagdrempelige toegang tot buitenschoolse voorzieningen binnen de school.
- Versterking van de sociale cohesie en het leren samenleven in een wijk.
- Efficiënt gebruik van voorzieningen en ruimtes.
- Integraliteit en samenhang.
- Ook na schooltijd een veilige plek voor kinderen.

Naast het achterstandsmotief kunnen ook andere motieven en aspecten gelden: in principe kunnen Brede Scholen zich op uiteenlopende pedagogische idealen richten. De Brede School kan worden beschouwd als een concrete aanpak van geïntegreerd jeugdbeleid met de school als kern.

Het ontwikkelen van de experimenten zal moeten aansluiten op het reguliere beleid. In de loop van de projectperiode zal een herschikking van bestaande middelen plaatsvinden.

Beleidssterreinen en werksoorten die met de brede school samenhangen zijn:

- Onderwijs(achterstand)
- Leerplicht
- Cultuur en cultuureducatie
- Sport
- Peuterspeelzalen en kinderopvang
- Gezondheidszorg
- Sociale duurzaamheid
- Buurt- en wijkwerk
- Volwasseneneducatie

- Werkgelegenheid
- Armoede
- Veiligheid.

De meerwaarde van het experiment Brede School zal zich vooral tonen in de gecoördineerde, geïntegreerde inzet van bestaande middelen.

Bijlage 2

Samenhang beleidsterreinen

Het ontwikkelen van de brede schoolprojecten zal moeten aansluiten op het gemeentelijk beleid. Tevens dient er rekening mee te worden gehouden dat na afloop van gesubsidieerde experimenten een herschikking van bestaande middelen moet plaatsvinden.

- Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid
In de twee onderwijsachterstandenplannen van de gemeente Boxtel is de basis gelegd voor een pakket van maatregelen die onderwijsachterstand moeten voorkomen c.q. bestrijden. Het betreft een integrale aanpak gericht op onderwijs en jeugdwelzijn waarin tevens activiteiten en projecten in de voor- en vroegschoolse fase zijn opgenomen.
- Lokaal Jeugdbeleid
- Leerplicht
Door de leerplichtambtenaar wordt geconstateerd dat de problematiek van schoolverzuim en schooluitval steeds vroeger begint te spelen. In de brede school zal – door de duidelijke ondersteuningsstructuur – meer samenhang kunnen worden aangebracht in leerplicht- en schoolbeleid.
- Cultuur(educatie)
Bibliotheek:
Voor een goede taalontwikkeling van kinderen is het belangrijk om het lezen van boeken te stimuleren. Daarnaast vervult de bibliotheek een culturele rol in Boxtel (tentoonstellingen, sprekers, voorlichting etc.), die wellicht in de toekomst wordt uitgebouwd.
Het proces van herstructurering van het bibliotheekwerk is gaande. Dit houdt in dat er wordt gewerkt aan de vorming van enkele basisbibliotheken. Hierdoor zullen de provinciale bibliotheekcentrales - die nu ter ondersteuning van de bibliotheken en als werkgever van al het bibliotheekpersoneel optreden - op den duur wegvallen. Belangrijke onderwerpen binnen de herstructurering zijn ICT-ontwikkelingen en een verbreding van de taken van de bibliotheken op bijvoorbeeld het gebied van cultuur in een gemeente. De bibliotheek Boxtel onderhoudt contacten met vele scholen en instellingen (zorgcentra etc.) in Boxtel. Op sommige scholen en zorgcentra zijn leenpakketten gesteld die regelmatig ververs worden.

Centrum voor de Kunsten:

Vanuit het BISK (met onder meer projecten als Kunst in school) en met steun van de provincie is een provinciale discussie aangezwengeld om vanuit grotere lokale (en waar mogelijk intergemeentelijke) kunstcentra (lees voor Boxtel: Regionaal Centrum voor de Kunsten) lokale instellingen hét aanspreekpunt te laten worden voor cultuurdoeleinden in de betreffende gemeente(n). Voor Boxtel sluit deze discussie goed aan bij het cultuurplatform in oprichting. Nu ook de discussie over de rol van het BISK en eerstelijns instellingen richting onderwijs actueel is en het Regionaal Centrum voor de Kunsten wil toe groeien naar een organisatie die de contacten in het kader van het Kunstmenu c.a. wil vervullen, ligt er een nadrukkelijke link rondom de brede schoolprocessen. Het Regionaal Centrum voor de Kunsten heeft hierin reeds een plek verworven zowel in Selissenwal als in Oost).

- Sport
De breedtesportimpuls heeft duidelijke raakvlakken met de brede school. Bij de realisatie van de sportactiviteiten van de breedtesportimpuls zal worden samengewerkt met de brede school. In 2003 gaat het project breedtesportimpuls van start met als doelstelling meer inwoners uit Boxtel aan het sporten te krijgen. Dit wordt nagestreefd door het uitvoeren van vier deelprojecten, te weten: wijk in beweging, school in beweging, vereniging in beweging en ouderen in beweging. Bij wijk in beweging gaat het om het realiseren van spel- en sportactiviteiten in de wijken voor met name de jeugd. School in beweging houdt in dat leerkrachten van het basisonderwijs worden begeleid op het gebied van bewegingsonderwijs, naschoolse sportactiviteiten worden aangeboden en de kennismakingsactiviteiten op een gestructureerde wijze worden aangepakt. Aanstelling van een buurtsportwerker maakt het mogelijk dat wordt voorzien in een structureel naschools aanbod van sportactiviteiten voor kinderen in de wijken.

- **Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang**
Aansluiting met de voor- en vroegschoolse educatie (VVE): vanaf 2001 worden in clusterverband (voorschoolse organisatie met groep 1 en 2 basisschool)projecten uitgevoerd. De methode Ik en Ko wordt algemeen ingevoerd, ook in scholen en organisaties die niet werken met doelgroepkinderen. Er is een breed aanbod van deskundigheidsbevordering uitgezet, ook voor de interactieve taalverwerving.
Voor een soepele overgang tussen peuterspeelzaalwerk en basisonderwijs is een overdrachtsprocedure van toepassing.
- **Gezondheidszorg**
In het kader van de 'vermaatschappelijking van de zorg' liggen er raakvlakken met de brede school. De brede schoolopzet biedt kansen om aansluiting te zoeken bij maatschappelijke cohesie.
Er liggen raakvlakken met de afname van producten van de GGD Hart voor Brabant middels de basis-, keuze- en maatwerkpakketten. Voor 2003 (gedeeltelijk), maar met name voor 2004 e.v. dienen - in relatie met Notitie Lokaal Gezondheidsbeleid – de keuzes nog gemaakt te worden.
- **Gemeenschapshuizen**
Bij de ontwikkeling van de brede scholen wordt afstemming en samenwerking met de gemeenschapshuizen gestimuleerd. In De Walnoot is het projectbureau van de brede schoolorganisatie en het computerlokaal gevestigd en worden sociaal culturele activiteiten uitgevoerd. In het kader van de Brede School Boxtel Oost worden met het bestuur van De Rots gesprekken gevoerd om te komen tot een goede afstemming van de programmering.
- **Sociaal-culturele activiteiten**
In het kader van het kinder- en jongerenwerk worden naschoolse (recreatieve en educatieve) activiteiten opgezet die - waar mogelijk - aansluiten op het onderwijsprogramma.
- **Vrijwilligerswerk**
Voor de Brede Scholen Boxtel is een project ontwikkeld met als doel voorwaarden te scheppen waardoor het vrijwilligerswerk in de Brede School Boxtel zijn functie en waarde kan blijven behouden en zich verder kan ontwikkelen, vernieuwen en verbreden met als pilot de Brede School Selissenwal.
- **Huisvesting**
In de uitgangspunten van het Integraal Huisvestingsplan 2003 wordt het GOA-beleid in relatie tot de Brede School uitgewerkt.
- **Jeugdzorg**
 - Meldpunt Jeugdzorg
 - Thuiszorg JGZ
 - Vroegtijdige signalering
 - Opvoedingsondersteuning.
- **Politie**
- **Voorlichting en communicatie**
- **Veiligheid**
De veilige school betreft de fysieke veiligheid en de intermenselijke veiligheid.
- **Volwasseneneducatie**
Met name de cursisten inburgering zullen profiteren van de Brede School Boxtel. Clustering van diverse activiteiten en functies kan de Boxtelse samenleving overzichtelijk maken. Een centrum waar zowel voor onderwijs, wijkactiviteiten, als kinderopvang en/ of peuterspeelzaal aangeboden worden. Ook groepen die in een sociaal isolement verkeren en moeilijk bereikbaar zijn kunnen wellicht op wijkniveau gestimuleerd worden om deel te nemen aan educatie of informatie-bijeenkomsten.

Daarnaast is er een meerwaarde te bereiken door samenhang en afstemming tussen programma's, bijvoorbeeld VVE, taalverwerving en opvoedingsondersteuning.

- Werkgelegenheidsbeleid
Inzet van additionele arbeid bij de experimenten;
Reïntegratie niet uitkeringsgerechtigden.
- Flankerend beleid: armoedebelid.
- Sociaal wijkbeheer.
- Sociale duurzaamheid
Hiermee wordt bedoeld het scheppen van voldoende voorwaarden en het leggen van verbindingen tussen (groepen van) burgers om te bevorderen dat iedereen op haar/zijn manier volwaardig kan deelnemen aan de samenleving.

De meerwaarde van de brede schoolexperimenten zal vooral zitten in de gecoördineerde, geïntegreerde inzet van bestaande middelen. De gemeentelijke regie zal derhalve moeten aangeven op welke delen van de beschikbare budgetten een beroep kan worden gedaan.

Bijlage 4

Aanbevelingen 'Schoolbreed Boxtel, februari 2001', april 2003.

Aanbeveling 1

Met het oog op de ontwikkeling van de Brede school verbeteren de basisscholen en de gemeente Boxtel hun communicatie (lijnen).

Waarbij

- a. De basisscholen voor hun ouders een informatieavond organiseren
- b. M.b.v. eenvoudige enquête nagegaan wordt wat de wensen en behoeften van de ouders zijn en voor welke activiteiten de ouders zelf financiële of personele bijdragen willen leveren.
- c. In een eenvoudig communicatieplan vastgelegd wordt hoe via monitoring wensen en behoeften gevolgd gaan worden en vraag en aanbod op elkaar afgestemd worden
- d. Iedere basisschool heeft een 'contactpersoon Brede School'.
- e. De gemeente een systematisch overzicht geeft van de belangrijkste statistische gegevens m.b.t. het brede school concept.

Aanbeveling 2

Basisscholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven/buitenschoolse opvang actualiseren hun pedagogische beleid in het licht van de brede schoolontwikkeling.

Waarbij:

- a. Genoemde instellingen in hun pedagogische plannen vastleggen op welke wijze zij sociale competentie en sociale cohesie bevorderen
- b. De basisscholen, vooral ook op grond van behoeftepeiling, bij 'hun' ouders, een brede schoolprofiel formuleren
- c. Per wijk de basisscholen elkaar over de profielen informeren

Aanbeveling 3

Basisscholen, peuterspeelzaalwerk en instellingen voor kinderdagopvang/buitenschoolse opvang oriënteren zich op basis van het door hun gekozen brede schoolprofiel en binnen de gemeentelijke kaders op de gewenste (aanpassing van de) huisvesting

Waarbij:

- a. Elke basisschool een huisvestingsprofiel formuleert met een globale indicatie van de kosten van de aanpassingen
- b. Per wijk in overleg met de andere basisscholen respectievelijk andere partners afstemming plaatsvindt
- c. Voor de wijk Munsel-Selissen een afzonderlijk document ontstaat

Aanbeveling 4

De bondgenoten formuleren per inhoudelijke cluster (sportactiviteiten, zorgactiviteiten, cultureel-maatschappelijke activiteiten, peuterspeelzaalwerk, buitenschoolse opvang/kinderdagverblijven, overige activiteiten) een gezamenlijk aanbod voor buiten-, tussen- of naschoolse activiteiten.

Waarbij:

- a. Per cluster omwille van de uitwisselbaarheid voor de naschoolse activiteiten zoveel mogelijk een aanbod geformuleerd wordt op basis van een modulair programma.
- b. Per cluster omwille van de uitwisselbaarheid voor de tussenschoolse en voorschoolse activiteiten zoveel mogelijk een aanbod wordt geformuleerd op basis van week- of maandthema's.

Aanbeveling 5

De gemeente spant zich verder in om de ontwikkeling van de Brede School op koers te houden

Waarbij:

- a. De gemeente een systematisch overzicht geeft van de belangrijkste gemeentelijke, respectievelijk wettelijke kaders, en van de financieringsbronnen inzake de brede schoolontwikkeling.

- b. De gemeente in de begroting een post Brede Schoolontwikkeling opneemt om kansrijke initiatieven te steunen, en in samenhang daarmee een toetsingskader ontwikkelt..
- c. De gemeente een coördinator Brede School faciliteert.
- d. De gemeente een prioriteitenlijst vaststelt met betrekking tot de huisvesting van de verbrede basisscholen

Aanbeveling 6

De wijkorganen respectievelijk buurtverenigingen worden op initiatief van de coördinator Brede School om advies gevraagd met betrekking tot de inhoud en vormgeving van brede basisscholen in hun wijk.

Aanbeveling 7

De basisscholen en bondgenoten stellen op basis van de aangeleverde wensen en ideeën een jaarprogramma 'verkenning vluchten brede school' op.

Bijlage 5

Overzicht activiteiten 2003/2004 Brede School Selissenwal en Oost

	selissenwal			oost			
	sept. 03	jan. 04	toekomst	sept. 03	jan-04	toekomst	
thema vve							
planning thema's	x			x			
Taalkoffertje		x 1		x			
leesbevordering bibliotheek	x			x			
thema nasch. Activiteiten							
Schaken		x 2			x 2		
Zelfverdediging	x			x			
alg. kunstz.vorming	x 3					x 3	
Kooklessen		x 2				x	
muziekles, vio	x 3			x			
circus				x			
tabitta sport					x 3		
Knutselclub	x					x 2	
make-uplessen					x		
Meidenclub		x					
Huiswerkgroep		x 2, 4					
Sportinloop	x			x			
Toneelclub			x			x	
Tekenen			x			x	
thema betrokkenheid ouders/wijk							
ouderavond thema's	x			x			
koffieochtend vve	x			x			
wijkinformatie-avonden	x			x			
Conversatielessen							
intercultureel koken	x 2				x 2		
thema ict							
computerclub voor kinderen		x			x 2		
computerclub voor wijkbewoners		x 2			x 2		
website brede school			x 2			x 2	
thema leesbevordering, Taalondersteuning							
voorleesontbijt/voorleeskampioen			x	x			
Boekenweek	x			x			
bibliotheekbezoek/activiteiten	x			x			

Taalspeelgroep	x						
nieuwsrubriek website/brief		x			x		
activiteiten Rode Draad	x			x			
Thema opvoedingsondersteuning							
opvoeden doe je zo	x				x	x	
info-ochtend ggd	x				x	x	
jij bent belangrijk (vve)		x 4			x 4		
thema bevordering gezond gedrag							
En redzaamheid							
e.h.b.o.-cursus voor kinderen			x			x	
e.h.b.o.-cursus voor wijkbewoners			x			x	
Gezondheidsinfotheek			x 2		x 2		
1: mits subsidie geregeld kan worden							
2: mits voldoende vrijwilligers							
3: mits sportclub/instelling het kan regelen (voldoende aanmeldingen/inzet prof.)							
4: mits voldoende professionals/contactouders							